

Tysk grammatik

Navn _____

Indholdsfortegnelse

§1	Det bestemte kendeord
§2	Det ubestemte kendeord + ejestedord
§3	Det personlige stedord
§4	Det henførende stedord
§5	sein
§6	werden
§7	haben
§8	Endelserne på et svagt bøjet udsagnsord
§9	Endelserne på et stærkt bøjet udsagnsord
§10	De uregelmæssige svage udsagnsord
§11	Mådesudsagnsordene – betydning
§12	Mådesudsagnsordene – bøjning
§13	De mest benyttede stærkt bøjede udsagnsord
§14	Bydemåde
§15	Løst sammensatte udsagnsord
§16	Forholdsord, som styrer akkusativ
§17	Forholdsord, som styrer dativ
§18	Forholdsord, som styrer akkusativ eller dativ
§19	Forholdsord, som styrer genitiv
§20	Tillægsordenes kasserolle-bøjning
§21	Tillægsordenes gradbøjning
§22	Talord
§23	Bisætninger
§24	Oversigt over udsagnsordenes bøjning

§24

Oversigt over udsagnsordenes bøjning

Oversigt over "verbernes bøjning"

Der findes to slags verber:
de svagt bøjede og de stærkt bøjede

	nutid <i>præsens</i> svage og stærke	datid <i>imperfektum</i> svage stærke	
ich	-e	-te	-
du	➔ -st	-test	-st
alt andet i ental <i>(er, sie es, man)</i>	➔ -t	-te	-
wir	-en	-ten	-en
ihr	-t	-tet	-t
alt andet i flertal <i>(sie, Sie)</i>	-en	-ten	-en

De to pile angiver, hvor der er omlyd i nutid, hvis et stærkt verbum har omlyd fra navneform til nutid.

navneform nutid datid førnutid
 Ex: laufen, läuft, lief, gelaufen
fahren, fährt, fuhr, gefahren

Husk!

Et **svagt** verbum bøjes i førnutid med **ge..... -t**

Et **stærkt** verbum bøjes i førnutid med **ge..... -en**

§1

Det bestemte kendeord

(Den bestemte artikel)

Bruges, når navneordet skal i bestemt form:

F.eks. manden, konen, barnet, børnene

	Hankøn <i>Maskulinum</i>	Hunkøn <i>Femininum</i>	Intetkøn <i>Neutrum</i>	Flertal <i>Pluralis</i>
Nominativ	der	die	das	die
Akkusativ	den	die	das	die
Genitiv	des (e)s	der	des (e)s	der
Dativ	dem	der	dem	den <i>n</i>

De små bogstaver (s eller n) efter kendeordet i genitiv/hankøn og intetkøn samt i dativ/flertal sættes på navneordet.

Enkle regler til bestemmelse af nogle navneords køn:

Hankøn: Alle mandlige væsener (ex: der Mann, der Onkel osv.)

Hunkøn: 1) Næsten alle to-stavellesnavneord, der ender på -e
2) Alle navneord, der ender på:
-in, -ei, -heit, -keit, -schaft og -ung

Intetkøn 1) Næsten alle navneord, der har forstavelsen Ge-
2) Alle navneord, der ender på -chen og -lein

§2

Det ubestemte kendeord

(Den ubestemte artikel)

Bruges, når navneordet skal i ubestemt form:

F.eks. en mand, en kone, et barn, mine børn

	Hankøn <i>Maskulinum</i>	Hunkøn <i>Femininum</i>	Intetkøn <i>Neutrum</i>	Flertal <i>Pluralis</i>
Nominativ	ein■	eine	ein■	meine
Akkusativ	einen	eine	ein■	meine
Genitiv	eines (e)s	einer	eines (e)s	meiner
Dativ	einem	einer	einem	meinen <i>n</i>

De små firkanter (■) efter ein i nominativ/hankøn og intetkøn samt i akkusativ/intetkøn betyder, at der ingen endelse er disse tre steder.

De små bogstaver (s eller n) efter kendeordet i genitiv/hankøn og intetkøn samt i dativ/flertal sættes på navneordet.

"kein" betyder ingen eller intet. Ordet bøjes som et ejestedord!

Ejestedordene	
De possessive pronomener	
Ental	Flertal
mein <i>min, mit</i>	unser <i>vores</i>
dein <i>din, dit</i>	euer <i>jeres</i>
sein <i>hans, sin</i>	ihr <i>deres</i>
ihr <i>hendes, sin</i>	Ihr <i>Deres</i>
sein <i>dens, dets</i>	

Ejestedordene
bøjes som "ein"!

Meget vigtigt!

"hans hedder "sein"

"hendes" hedder "ihr"

"sin" underforstået "hans" hedder "sein".

"sin" underforstået "hendes" hedder "ihr"

§23

Bisætninger

Den hurtigste måde at kende en bisætning på er at finde bindeordet, der danner overgang mellem hovedsætning og bisætning

Eksempler:

Han købte huset, fordi det var billigt
Er kaufte das Haus, weil es billig war

Faderen var vred, fordi sønnen endnu ikke var kommet hjem
Der Vater war böse, weil der Sohn noch nicht nach Hause gekommen war

Vigtige bindeord, som er første ord i en bisætning:

dass	betyder <i>at</i>	Er sagt, dass er krank <u>ist</u>
als	betyder <i>da (om tiden)</i>	Er kam, als es zu spät <u>war</u>
da	betyder <i>da (om årsagen)</i>	Er kam nicht, da er krank <u>war</u>
weil	betyder <i>fordi</i>	Sie war froh, weil ich <u>kam</u>
wenn	betyder <i>hvis, når (om tiden)</i>	Ich gehe, wenn ich fertig <u>bin</u>
so dass	betyder <i>så at</i>	Er schlug, so dass es <u>drönte</u>
obgleich	betyder <i>selv om, skønt</i>	Er kam, obgleich er keine Lust <u>hatte</u>
obwohl	betyder <i>selv om, skønt</i>	Er kam, obwohl er keine Lust <u>hatte</u>
ehe	betyder <i>inden, før</i>	Wir arbeiten, ehe wir Kaffee <u>trinken</u>
bevor	betyder <i>inden, før</i>	Wir arbeiten, bevor wir Kaffee <u>trinken</u>
während	betyder <i>medens</i>	Er schlief, während ich ein Buch <u>las</u>
ob	betyder <i>om</i>	Ich weiss nicht, ob er kommen <u>kann</u>
bis	betyder <i>indtil</i>	Ich warte hier, bis er kommen <u>kann</u>
damit	betyder <i>for at</i>	Ich komme, damit ich helfen <u>kann</u>
sobald	betyder <i>så snart</i>	Er kam, sobald er fertig <u>war</u>

wie og wo kan også optræde som et bindeord

Meget vigtigt!

I bisætninger sættes verbet til sidst!

I en sammensat tid står hjælpeverbet efter hovedverbet!

§22

Talord

Der findes to typer af talord:

Mængdetal		Ordenstal	
1	eins	1.	erste
2	zwei	2.	zweite
3	drei	3.	dritte
4	vier	4.	vierte
5	fünf	5.	fünfte
6	sechs	6.	sechste
7	sieben	7.	siebte
8	acht	8.	achte
9	neun	9.	neunte
10	zehn	10.	zehnte
11	elf	11.	elfte
12	zwölf	12.	zwölfte
13	dreizehn	13.	dreizehnte
14	vierzehn	14.	vierzehnte
15	fünfzehn	15.	fünfzehnte
16	sechszehn	16.	sechszehnte
17	siebzehn	17.	siebzehnte
18	achtzehn	18.	achtzehnte
19	neunzehn	19.	neunzehnte
20	zwanzig	20.	zwanzigste
30	dreissig (bemærk!)	30.	dreissigste (bemærk!)
40	vierzig - og så videre!	40.	vierzigste - og så videre!

Bemærk:

Mængdetal bøjes normalt ikke – kun "ein" (se §2)
Ordenstal bøjes normalt som et tillægsord (se §20)

§3

De personlige stedord

(De personlige pronomener)

Ental

1. person	2. person	3. person
		hankøn hunkøn intetkøn

Nominativ	ich <i>jeg</i>	du <i>du</i>	er <i>han</i>	sie <i>hun</i>	es <i>den/det</i>
Akkusativ	mich <i>mig</i>	dich <i>dig</i>	ihn <i>ham</i>	sie <i>hende</i>	es <i>den/det</i>
Genitiv	meiner <i>mig</i>	deiner <i>dig</i>	seiner <i>ham</i>	ihrer <i>hende</i>	seiner <i>den/det</i>
Dativ	mir <i>mig</i>	dir <i>dig</i>	ihm <i>ham</i>	ihr <i>hende</i>	ihm <i>den/det</i>

Flertal

1. person	2. person	3. person
-----------	-----------	-----------

Nominativ	wir <i>vi</i>	ihr <i>I</i>	sie <i>de</i>	Sie <i>De</i>
Akkusativ	uns <i>os</i>	euch <i>jer</i>	sie <i>dem</i>	Sie <i>Dem</i>
Genitiv	unser <i>os</i>	euer <i>jer</i>	ihrer <i>dem</i>	Ihrer <i>Dem</i>
Dativ	uns <i>os</i>	euch <i>jer</i>	ihnen <i>dem</i>	Ihnen <i>Dem</i>

Vigtigt!

Mens man på dansk kun siger "han" og "hun" om personer, bruger man på tysk det personlige stedord:

"er" om alle hankønsord,
 "sie" om alle hunkønsord,
 "es" om alle intetkønsord.

§4

De henførende stedord

(De relative pronomener)

Bruges som bindeord til henførende sætninger.

F.eks. Manden, der var her, er min nabo

	Hankøn <i>Maskulinum</i>	Hunkøn <i>Femininum</i>	Intetkøn <i>Neutrum</i>	Flertal <i>Pluralis</i>
Nominativ	der	die	das	die
Akkusativ	den	die	das	die
Genitiv	dessen	deren	dessen	deren
Dativ	dem	der	dem	denen

Det rigtige stedord findes ved at:

- 1) finde kasus for det henførende stedord
- 2) finde køn ved at se, hvilket ord stedordet står i stedet for.

Eksempler i brug af henførende stedord:

Der Mann, der hier war, ist mein Onkel (*der, som – står i nominativ*)

Der Mann, den ich traf, ist mein Arzt (*som – står i akkusativ*)

Der Mann, dessen Sohn ich kenne, ist Lehrer (*hvis – står i genitiv*)

Der Mann, dem ich das Geld gab, ist sehr arm (*som – står i dativ*)

Disse eksempler er kun vist med det henførende stedord i hankøn.

Tilsvarende eksempler kan naturligvis laves med hunkøn, intetkøn og flertal

Vigtigt!

En henførende sætning bliver altid en bisætning!
Husk derfor at vente med udsagnsordet!

§21

Tillægsordenes gradbøjning

Adjektivernes gradbøjning

1. grad = grundform	2. grad	3. grad
smuk <i>schön</i>	smukkere <i>schöner</i>	smukkest <i>am schönsten</i>
		den/det smukkeste <i>der, die, das schönste</i>
		NB: Den sidste del af endelsen her kommer fra §20

Nogle tillægsord danner 2. og 3. grad med omlyd.

groß <i>stor</i>	größer	am größten	(der, die, das größten)
alt <i>gammel</i>	älter	am ältesten	(der, die, das älteste)
jung <i>ung</i>	jünger	am jüngsten	(der, die, das jüngste)

Nogle tillægsord er helt uregelmæssige

hoch <i>høj</i>	höher	am höchsten	(der, die, das höchsten)
gut <i>god</i>	besser	am besten	(der, die, das beste)
viel <i>meget</i>	mehr	am meisten	(der, die, das meiste)

NB:

Det danske "meget" oversættes på tysk til **sehr** eller **viel**

Til forstærkning af 1. grad anvendes **sehr**:
Er ist sehr fleissig

Til forstærkning af 2. grad anvendes **viel**:
Ja, aber sie ist viel fleissiger

Vigtigt!

På tysk gradbøjes et tillægsord kun med endelse –
aldrig med mere og mest!
(uanset ordets længde)

§20

Tillægsordenes bøjning Adjektivernes bøjning

Et tillægsord, der står foran et navneord, får forskellig endelse.

1. Mulighed:

Tillægsordet står mellem **et bestemt kendeord** (§1) og et navneord
Eks:
Jeg ser **det** store hus
Ich sehe **das** grosse Haus

	m	f	n	pl
No	e	e	e	n
Ak	n	e	e	n
Ge	n	n	n	n
Da	n	n	n	n

Populært kaldet
"5-e-bøjningen"

2. Mulighed:

Tillægsordet står mellem **et ubestemt kendeord** (§2) og et navneord
Eks:
Jeg ser **et** stort hus
Ich sehe **ein** grosses Haus

	m	f	n	pl
No	r	e	s	n
Ak	n	e	s	n
Ge	n	n	n	n
Da	n	n	n	n

Populært kaldet
"rees-
bøjningen"

3. Mulighed:

Tillægsordet står "**alene**" foran et navneord.
Eks:
Han stod med **åben** mund
Er stand mit **offenem** Mund

	m	f	n	pl
No	r	e	s	e
Ak	n	e	s	e
Ge	n	r	n	r
Da	m	r	m	n

Populært kaldet
"Den blandede
bøjning"

Bøjningen herover henter endelserne fra det bestemte kendeords endelse – altså fra §1.

Bemærk dog Genitiv hankøn og genitiv intetkøn!!

Bemærk!

Et tillægsord, der står uden navneord, har ingen endelse – heller ikke i flertal!

§5

sein

"sein" betyder "være"

Nutid af sein

præsens

ich bin
du bist
ental i øvrigt **ist**
(er, sie, es)

wir sind
ihr seid

flertal i øvrigt **sind**
(sie, Sie)

Datid af sein

imperfektum

ich war
du warst
ental i øvrigt **war**
(er, sie, es)

wir waren
ihr wart

flertal i øvrigt **waren**
(sie, Sie)

Førnutid af sein

perfektum

ich bin gewesen
du bist gewesen
ental i øvrigt **ist gewesen**
(er, sie, es)

wir sind gewesen
ihr seid gewesen

flertal i øvrigt **sind gewesen**
(sie, Sie)

Vigtigt!

gewesen betyder "været"

Husk, at hjælpeverbet er en form af *sein*

§6

werden

"werden" betyder "blive"

Nutid af werden

præsens

ich	werde
du	wirst
ental i øvrigt	wird
(er, sie, es)	

wir	werden
ihr	werdet
flertal i øvrigt	werden
(sie, Sie)	

Datid af werden

imperfektum

ich	wurde
du	wurdest
ental i øvrigt	wurde
(er, sie, es)	

wir	wurden
ihr	wurdet
flertal i øvrigt	wurden
(sie, Sie)	

Førnutid af werden

perfektum

ich	bin geworden
du	bist geworden
ental i øvrigt	ist geworden
(er, sie, es)	

wir	sind geworden
ihr	seid geworden
flertal i øvrigt	sind geworden
(sie, Sie)	

Vigtigt!

werden betyder at blive noget, man ikke er.
bleiben betyder at blive ved med at være noget, man er.

§19

Forholdsord, som styrer genitiv

Præpositioner, som styrer genitiv

statt:	<i>i stedet for</i>
während:	<i>under, i (om tiden)</i>
wegen:	<i>på grund af,</i>
um – willen:	<i>for – skyld</i>

Eksempler på brug af forholdsord, der styrer genitiv:

Jeg går i stedet for dig
Ich gehe **statt** deiner

Under krigen boede min far i Struer
Während des Krieges wohnte mein Vater in Struer

På grund af regnen blev vi hjemme
Wegen des Regens blieben wir zu Hause

For min broders skyld bliver jeg hjemme
Um meines Bruders **willen** bleibe ich zu Hause

Bemærk!

während kan betyde to ting:

- 1) Forholdsord: *under* (ex: *krigen*)
- 2) Bindeord: *medens* (se § 23)

§18

Forholdsord, som styrer akkusativ eller dativ

"Præpositioner, som styrer akkusativ eller dativ"

an:	<i>på (lodret) ved, til</i>
auf:	<i>på (vandret)</i>
hinter:	<i>bag ved</i>
in:	<i>i</i>
neben:	<i>ved siden af</i>
über:	<i>over, angående</i>
unter:	<i>under, iblandt</i>
vor :	<i>for, foran, før, for – siden</i>
zwischen:	<i>imellem (to)</i>

Bevægelse eller forbliven på stedet?

Bevægelse giver **akkusativ**: Ich gehe in **den** Garten

Forbliven giver **dativ**: Ich bin in **dem** Garten

En-stavellesbiord giver **akkusativ**: ned, op, hen

To-stavellesbiord giver **dativ**: nede, oppe, henne

Bemærk!

an das	=	ans
an dem	=	am
in das	=	ins
in dem	=	im

§7

haben

"haben" betyder "have"

Nutid af haben

præsens

ich	habe
du	hast
ental i øvrigt	hat
<small>(er, sie, es)</small>	

wir	haben
ihr	habt
flertal i øvrigt	haben
<small>(sie, Sie)</small>	

Datid af haben

imperfektum

ich	hatte
du	hattest
ental i øvrigt	hatte
<small>(er, sie, es)</small>	

wir	hatten
ihr	hattet
flertal i øvrigt	hatten
<small>(sie, Sie)</small>	

Førnutid af haben

perfektum

ich	habe gehabt
du	hast gehabt
ental i øvrigt	hat gehabt
<small>(er, sie, es)</small>	

wir	haben gehabt
ihr	habt gehabt
flertal i øvrigt	haben gehabt
<small>(sie, Sie)</small>	

Vigtigt!

haben anvendes også som hjælpeverb

§8

Endelserne på Svagt bøjet udsagnsord "Svagt bøjet verbum"

Nutid <i>præsens</i>		Datid <i>imperfektum</i>	
ich	-e	ich	-te
du	-st	du	-test
ental i øvrigt	-t	ental i øvrigt	-te
(er, sie, es)		(er, sie, es)	
wir	-en	wir	-ten
ihr	-t	ihr	-tet
flertal i øvrigt	en	flertal i øvrigt	ten
(sie, Sie)		(sie, Sie)	

Førnutid <i>perfektum</i>	
ich	habe ge.....t
du	hast ge.....t
ental i øvrigt	hat ge.....t
(er, sie, es)	
wir	haben ge.....t
ihr	habt ge.....t
flertal i øvrigt	haben ge.....t
(sie, Sie)	

Vigtigt!

Endelserne sættes på ordets stamme.
Et svagt bøjet verbum i førnutid ender altid på -t

§17

Forholdsord, som styrer dativ "Præpositioner, som styrer dativ"

aus:	<i>ud af, op af, af, fra</i>
bei:	<i>hos, ved</i>
mit:	<i>med</i>
nach:	<i>efter, til</i>
seit:	<i>siden</i> (OBS: Vanskelig. Se eksempler nedenfor!)
von:	<i>af, fra, om</i> (angående)
zu:	<i>til</i>

Eksempler på brug af forholdsordet **seit**.

Når man har gjort et eller andet i et stykke tid – og stadig gør det!! - **udtrykkes sætningen i nutid** med brug af **seit**:

Jeg har spillet guitar i ét år (og jeg spiller stadig!!)
Ich spiele **seit** einem Jahr Gitarre

Jeg har boet i Lemvig i 10 år (og jeg bor her stadig!!)
Ich wohne **seit** zehn Jahren in Lemvig.

Bemærk!

zu dem	=	zum
zu der	=	zur
bei dem	=	beim
von dem	=	vom

§16

Forholdsord, der styrer akkusativ

Præpositioner, der styrer akkusativ

durch: *igennem, ved hjælp af*

für: *for, til (bestemt for)*

gegen: *mod, imod,*

ohne: *uden*

um: *om, omkring*

Eksempler på brug af forholdsord, der styrer akkusativ:

Drengen løb gennem haven
Der Junge lief **durch** den Garten

Postbudet har et brev min fader
Der Briefträger hat einen Brief **für** meinen Vater

Bilen stødte mod et træ
Das Auto stieß **gegen** einen Baum

Min tante kommer aldrig uden sin hund
Meine Tante kommt nie **ohne** ihren Hund

Husk, at det er leddet lige efter forholdsordet, der kommer i akkusativ

§9

Endelserne på Stærkt bøjet udsagnsord

"Stærkt bøjet verbum"

Nutid <i>præsens</i>	
ich	-e
du	-st
ental i øvrigt	-t
<small>(er, sie, es)</small>	
wir	-en
ihr	-t
flertal i øvrigt	-en
<small>(sie, Sie)</small>	

Datid <i>imperfektum</i>	
ich	-
du	-st
ental i øvrigt	-
<small>(er, sie, es)</small>	
wir	-en
ihr	-t
flertal i øvrigt	-en
<small>(sie, Sie)</small>	

Førnutid <i>perfektum</i>	
ich	habe ge.....en
du	hast ge.....en
ental i øvrigt	hat ge...en
<small>(er, sie, es)</small>	
wir	haben ge.....en
ihr	habt ge.....en
flertal i øvrigt	haben ge...

Vigtigt!

*Endelserne sættes på ordets stamme.
Et stærkt bøjet verbum i førnutid ender altid på -en*

§10

Uregelmæssige svage udsagnsord

"Uregelmæssige svage verber"

brennen betyder *at brænde*

Bøjes: brennen, er brennt, er brannte, er hat gebrannt

kennen betyder *at kende*

Bøjes: kennen, er kennt, er kannte, er hat gekannt

nennen betyder *at nævne*

Bøjes: nennen, er nennt, er nannte, er hat genannt

rennen betyder *at rende*

Bøjes: rennen, er rennt, er rannte, er hat gerannt

senden betyder *at sende*

Bøjes: senden, er sendet, er sandte er hat gesandt

Kan også bøjes: sendet, sendete, er hat gesendet

wenden betyder *at vende*

Bøjes: wenden, er wendet, er wandte, er hat gewandt

Kan også bøjes: wendet, wendete, er hat gewendet

bringen betyder *at bringe*

Bøjes: bringen, er bringt, er brachte, er hat gebracht

denken betyder *at tænke*

Bøjes: denken, er denkt, er dachte, er hat gedacht

Vigtigt!

Uregelmæssige svage verber har normalt (svag) endelse.
Men i datid og førnutid ændres "e" ("i") til "a"

§15

Løst sammensatte udsagnsord

"Løst sammensatte verber"

Et løst sammensat udsagnsord skal deles:

- 1) I hovedsætninger i nutid.
Eksempel med anrufen (*telefonere*):
Ich rufe morgen an
- 2) I hovedsætninger i datid
Eksempel med ankommen (*ankomme*):
Ich kam gestern um 11 Uhr in Hamburg an
- 3) I navneform indskydes det lille **zu** mellem forleddet og verbet:
Eksempel med anfangen (*begynde*):
Jetzt ist es höchste Zeit, anzufangen
- 4) I kort tillægsform indskydes **-ge** mellem forleddet og verbet:
Eksempel med aufhören (*holde op*):
Der Regen hat endlich aufgehört

Eksempler på løst sammensatte verber:

einkaufen, <i>købe ind</i>	ankommen, <i>ankomme</i>	aufhören, <i>holde op</i>
abholen, <i>afhente</i>	einsteigen, <i>stige ind</i>	mitbringen, <i>tage med</i>
abfahren, <i>køre afsted</i>	abfahren, <i>køre afsted</i>	einpacken, <i>pakke ind</i>
aussteigen, <i>stige ud</i>	anrufen, <i>telefonere</i>	ausfüllen, <i>udfylde</i>
weiterfahren, <i>køre videre</i>	nachsehen, <i>se efter</i>	anfangen, <i>begynde</i>

Vigtigt!

I bisætninger deles et løst sammensat verbum ikke!

§14

Bydemåde

Imperativ

Et udsagnsord i bydemåde har 3 former:

1)

Hvis "befalingen" er rettet til en enkelt person, som man er "dus" med, bruges

udsagnsordets stamme (evt. med et -e)

Frag nicht so oft

Warte einen Augenblick

2)

Hvis "befalingen" er rettet til flere personer, som man er "dus" med, bruges

udsagnsordets stamme + -t

Fragt t doch nicht so oft

Bleibt t noch ein paar Tage bei uns

3)

Hvis "befalingen" er rettet til en eller flere personer, som man er "Des" med, bruges

udsagnsordets stamme + -en.

Kommen en Sie bitte mit

Bleiben en Sie bitte noch ein paar Tage

§11

Mådesudsagnsordene

"Modalverberne"

Betydningen af modalverberne:

dürfen: *at måtte (have lov til)*

können: *at kunne*

mögen: *at gide, (at have lyst til, at bryde sig om)*

müssen: *at måtte, at skulle, (at være nødt til)*

sollen: *at skulle, at burde, (at have pligt til)*

wollen: *at ville, (at have den bestemte vilje til)*

Eksempler i brug af modalverberne:

dürfen: Darf ich heute abend ins Kino gehen?

können: Kannst du nie bei uns zu Hause bleiben?

mögen: Nein, das mag ich nicht

müssen: OK, aber du musst um 11 Uhr zu Hause sein

sollen: Danke, soll ich eine frische Zeitung kaufen?

wollen: Ja, ich will gern die neue Bravo haben!

Vigtigt!

"dürfen" bruger man, når man beder om lov til noget.

"müssen" bruger man, når man er nødt til noget.

De 6 modalverber + "wissen"
kaldes ofte "de stærk-svage verber".

"wissen" bøjes som et modalverbum:
wissen, er weiss, er wusste, er hat gewusst

§12

Mådesudsagnsordene

Modalverberne

Bøjningsskema for modalverberne

Modal- verberne bøjet i de 3 hovedtider:	dürfen: er darf, er durfte, er hat gedurft
	können: er kann, er konnte, er hat gekonnt
	mögen: er mag, er mochte, er hat gemocht
	müssen: er muss, er musste, er hat gemusst
	sollen: er soll, er sollte, er hat gesollt
	wollen: er will, er wollte, er hat gewollt

Modalverberne bøjet i nutid

dürfen:	können	mögen
ich darf	ich kann	ich mag
du darfst	du kannst	du magst
<u>er, sie, es darf</u>	<u>er, sie, es kann</u>	<u>er, sie, es mag</u>
wir dürfen	wir können	wir mögen
ihr dürft	ihr könnt	ihr mögt
sie, Sie dürfen	sie, Sie können	sie, mögen
müssen	sollen	wollen
ich muss	ich soll	ich will
du musst	du sollst	du willst
<u>er, sie, es muss</u>	<u>er, sie, es soll</u>	<u>er, sie, es will</u>
wir müssen	wir sollen	wir wollen
ihr müsst	ihr sollt	ihr wollt
sie, Sie müssen	sie, Sie sollen	sie, Sie wollen

Husk:

Navneform sidst i sætningen!

§13

Et lille udvalg af stærkt bøjede udsagnsord

Et lille udvalg af "De stærke verber"

Navneform <i>Infinitiv</i>	Nutid <i>Præsens</i>	Datid <i>Imperfektum</i>	Førnutid <i>Perfektum</i>
beginnen, <i>begynde</i>	beginnt	begann	hat begonnen
bekommen, <i>få</i>	bekommt	bekam	hat bekommen
binden, <i>binde</i>	bindet	band	hat gebunden
bitten, <i>bede</i>	bittet	bat	hat gebeten
bleiben, <i>forblive</i>	bleibt	blieb	ist geblieben
essen, <i>spise</i>	isst	ass	hat gegessen
fahren, <i>køre</i>	fährt	fuhr	ist gefahren
fangen, <i>fange</i>	fängt	fang	hat gefangen
fallen, <i>falde</i>	fällt	fiel	ist gefallen
finden, <i>finde</i>	findet	fand	hat gefunden
fliegen, <i>flyve</i>	fliegt	flog	ist geflogen
geben, <i>give</i>	gibt	gab	hat gegeben
gehen, <i>gå</i>	geht	ging	ist gegangen
gelingen, <i>lykkes</i>	gelingt	gelang	ist gelungen
geschehen, <i>ske</i>	geschieht	geschah	ist geschehen
gewinnen, <i>vinde</i>	gewinnt	gewann	hat gewonnen
helfen, <i>hjælpe</i>	hilft	half	hat geholfen
kommen, <i>komme</i>	kommt	kam	ist gekommen
laufen, <i>løbe</i>	läuft	lief	ist gelaufen
lesen, <i>læse</i>	liest	las	hat gelesen
liegen, <i>ligge</i>	liegt	lag	hat gelegen
nehmen, <i>tage</i>	nimmt,	nahm	hat genommen
rufen, <i>råbe</i>	ruft	rief	hat gerufen
schlafen, <i>sove</i>	schläft	schief	hat geschlafen
schreiben, <i>skrive</i>	schreibt	schrieb	hat geschrieben
sehen, <i>se</i>	sieht	sah	hat gesehen
singen, <i>syng</i>	singt	sang	hat gesungen
sitzen, <i>sidde</i>	sitzt	sass	hat gesessen
sprechen, <i>tale</i>	spricht	sprach	hat gesprochen
springen, <i>springe</i>	springt	sprang	ist gesprungen
stehen, <i>stå</i>	steht	stand	hat gestanden
treffen, <i>træffe</i>	trifft	traf	hat getroffen
trinken, <i>drikke</i>	trinkt	trank	hat getrunken